

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204999
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121204999.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava-mestská časť Staré Mesto, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, o zaplatenie 1.509,73 eura s príslušenstvom a o čiastočnom späťvzati žaloby, takt

rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 152,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 152,02 eura od 21.07.2021 do zaplatenia **z a s t a v u j e** .

II. Žaloba sa vo zvyšku **z a m i e t a** .

III. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Žalobca (pôvodne VÚB, a.s.) sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.08.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.509,73 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 1.509,73 eura od 21.07.2021 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Uznesením č.k. 11Csp/59/2021-53 zo dňa 19.11.2021 tunajší súd pripustil zmenu subjektu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpil pôvodný žalobca - spoločnosť VÚB, a.s. a na jeho miesto vstúpila ako žalobca spoločnosť uvedená v záhlaví tohto rozhodnutia.

3. Žaloba bola odôvodnená tým, že medzi VÚB, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 19.10.2012 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanej kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXX. Žalovanej bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,8 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 900,- eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 30,- eur. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok správca po skončení príslušného mesiaca vystaví a odošle klientovi informáciu z informačného systému banky („výpis z bankovej knihy“) o obratoch, ktorá obsahuje okrem iných údajov aj rozpis transakcií, rozpis všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky, účet, v prospech ktorého má byť povinná splátka uhradená a dátum splatnosti tejto splátky. Táto listina je vyhotovená z bankového informačného systému v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2004 Úseku bankového dohľadu NBS. Klient automaticky potvrdzuje informáciu o obratoch, ak do 15 dní odo dňa vystavenia nedoručí správcovi písomnú reklamáciu. Reklamovanie transakcie a nedoručenie výpisu z bankovej knihy nezabavuje klienta povinnosti uhradiť povinnú splátku do dňa splatnosti tejto splátky uvedenej v informácií o

obratoch. Dlhý zostatok je celkový debetný zostatok na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov a poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažovaný úrokmi vypočítanými štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok je dňom splatnosti deň, ktorý je uvedený vo výpise. Žalovaná si nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy, a to ani napriek viacerým výzvam. Pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie pôvodný žalobca vystavil ku dňu 09.07.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.06.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovanej s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1.509,73 eura. Žalovaná si nespĺnila povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.06.2021, t.j. v lehote splatnosti do dňa 20.07.2021. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka vo výške určenej nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t.j. od 21.07.2021 do zaplatenia. Na doplnenie žaloby nový žalobca uviedol, že žalovaná dňa 15.10.2012 vyplnila Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro. V zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., platných a účinných v čase podpisu žiadosti, prijatím a schválením žiadosti zo strany banky došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s.. Zo strany banky bola uvedená žiadosť schválená dňa 19.10.2012, o čom svedčí podpis na uvedenej žiadosti. Kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Žalovaná ako majiteľ karty môže, ale nemusí tento úver čerpať. Z kreditných a debetných transakcií žalovanej vyplývajúcich z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovanej jednoznačne vyplýva, že žalovaná vyplnením a podpísaním žiadosti súhlasila s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využívala v súlade s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 900,- eur so zmluvným úrokom vo výške 22,80 % ročne so štandardnou splátkou vo výške 30,- eur mesačne. Žalovaná začala čerpať úverový rámec od 27.10.2012 ako vyplýva z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovanej v časti debetných transakcií. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.09.2018 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. V posudzovanej veci bol žalovanej poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. V predloženej zmluvnej dokumentácii sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. a jeho prílohy č. 2. O výške ročnej úrokovej sadzby 22,80% označenej vo výpise ako štandardná ročná úroková sadzba, ako aj výške schváleného úverového rámca 900,- eur a výške štandardnej mesačnej splátky 30,- eur bola žalovaná počas trvania úverového vzťahu každý mesiac oboznámená, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty VÚB, a.s.. Žalovaná bola oboznámená s výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a.s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.. RPMN v zmluve nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Úver poskytnutý žalovanej vo forme revolvingu nie je bezúročný. Žalovaná začala čerpať úverový rámec od 27.10.2012 ako vyplýva z predložených položkovitých výpisov z kartového účtu žalovanej v časti debetných transakcií. Kreditná karta je forma bankového úveru, ktorý je čerpaný používaním karty. Rozsah čerpania žalovanej predstavujú debetné transakcie v celkovej sume 2.141,10 eura. Plnenie žalovanej v prospech kartového účtu predstavuje sumu 2.786,86 eura, ktorá je podrobne rozpísaná vo výpisoch z kartového účtu žalovanej v časti kreditných transakcií s popisom transakcie „Úhrada“. Čo sa týka uplatnenej sumy 1.509,73 eura, táto predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je v zmysle obchodných podmienok kartový účet zaťažovaný štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte.

Žalovaná suma 1.509,73 eura pozostáva z istiny 726,74 eura, poplatkov 33,02 eura, štandardného úroku 630,97 eura, sankčného úroku 119,- eur.

4. Žalobca ako dôkazy predložil Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro zo dňa 19.10.2012, Výpis z Pôžičkovej karty Quatro, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 28.09.2021, Predžalobnú upomienku zo dňa 02.08.2018, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.09.2018, kópiu obálky, Obchodné podmienky, Cenník VÚB, a.s..

5. Žalovanej bola žaloba doručená, k tejto sa nevyjadřila.

6. V rámci podania doručeného súdu dňa 03.01.2022 zobral žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 152,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 152,02 eura od 21.07.2021 do zaplatenia (a to titulom uplatnených poplatkov a sankčného úroku, na zaplatení ktorých netrval).

7. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

8. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

10. Súd v súlade s citovanými ustanoveniami konanie vo vyššie uvedenej časti (odsek 6.) vo výroku I. zastavil, keď nebolo potrebné zisťovať stanovisko žalovanej k čiastočnému späťvzatiu žaloby, pretože k nemu došlo pred prvým pojednávaním.

11. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti (na č.l. 62), a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala predvolanie doručené (na č.l. 59), svoju neprítomnosť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, pričom súd zistil nasledovný skutkový stav:

13. Medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 19.10.2012 uzavretá zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanej a vydanie kreditnej karty s dohodnutým úverovým rámcom 900,- eur a pravidelnou mesačnou splátkou 30,- eur. Žalovaná z úveru čerpala celkom sumu 2.141,10 eura a úver zaplatila celkom sumu 2.786,86 eura. Listom zo dňa 02.09.2018 v spojení s predžalobnou upomienkou zo dňa 02.08.2018 vyhlásil veriteľ okamžitú splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci jún 2018 a vyzval žalovanú na zaplatenie celého dlhu. Zmluvou o postúpení pohľadávok bola pohľadávka postúpená zo spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s. na spoločnosť súčasného žalobcu.

14. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

15. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

21. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (1) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. (2)

25. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

28. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanej a vydanie kreditnej karty s dohodnutým úverovým rámcom 900,- eur a pravidelnou mesačnou splátkou 30,- eur. Žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky právnym predchodcom žalobcu, a to v celkovej výške 2.141,10 eura, ktorú sumu celkom žalovaná čerpala výbermi z bankomatov a platbami kartou, a ktorá vyplýva z debetných transakcií v predloženom Výpise z Pôžičkovej karty Quatro. Žalovaná v prospech kartového účtu plnila celkom 2.790,18 eura, ktorá suma vyplýva z kreditných transakcií vo výpise z karty. V dôsledku neplnenia si povinnosti žalovanej právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci jún 2018.

29. Právny vzťah založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ a zákona č. 129/2010 Z.z.). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že uvedená zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, pretože text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade sú ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., má prednosť pred všeobecnou úpravou, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

30. Vyššie citované ustanovenie § 54a OZ je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 OZ, a je treba aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je národom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 54a OZ povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu, a teda prihliadnúť na premlčanie ex offo, teda aj bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala v zmysle Občianskeho zákonníka. Právna úprava v ustanovení § 54a OZ bola zavedená zákonom č. 343/2018 Z.z. s účinnosťou od 05.12.2018, pričom vo vzťahu k tejto právnej úprave bolo prijaté prechodné ustanovenie § 879v OZ, v zmysle ktorého konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov. Keďže tu prebiehajúce konanie začalo až po účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z., bolo potrebné aplikovať predmetné ustanovenie § 54a OZ, a preto sa súd zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku.

31. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

32. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach, tak ako tomu bolo v tu prejednávanej veci. V takom prípade môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou v zmysle dohody účastníkov zmluvy. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne odo dňa ich splatnosti (§ 103 OZ). Veriteľ s dlžníkom sa môžu v zmysle § 565 OZ dohodnúť, že v prípade nesplnenia niektorej splátky, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky (tzv. strata výhody splátok), ktoré právo však môže využiť najneskôr do

splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína v takom prípade plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

33. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám, pričom strata výhody splátok je podmienená tým, že musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu a strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa, ktorý môže toto právo uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, keď zároveň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva mimoriadneho zosplatnenia pohľadávky.

34. V konaní nebolo sporným, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ listom zo dňa 02.09.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Účastníci zmluvy sa dohodli na možnosti veriteľa predčasne zosplatniť celú pohľadávku v čl. V. ods. 35. OP. Žalovaná bola do zosplatnenia úveru listom zo dňa 02.09.2018 v omeškaní so splátkou splatnou v júni 2018, ako to vyplýva z Predžalobnej upomienky zo dňa 02.08.2018.

35. Keďže bolo dohodnuté plnenie v splátkach, v zmysle § 103 OZ začala plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich splatnosti, t.j. od 15. dňa v mesiaci, a to bez ohľadu na mimoriadne zosplatnenie úveru. Z uvedeného vyplýva, že premlčané boli všetky neuhradené splátky splatné 3 roky pred podaním žaloby, konkrétne splátka splatná dňa 15.08.2018 a splátky splatné pred touto splátkou. Veriteľ nemôže vyhlásením mimoriadnej splatnosti spôsobiť neskoršiu splatnosť už pred tým splatných splátok, a to s poukazom na ustanovenie § 103 OZ, ktoré jednoznačne pri úprave premlčania určuje, že v prípade dohodnutia plnenia v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. V prípade splátok splatných dňa 15.08.2018 a skôr bola teda žaloba podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

36. V prípade ostatných splátok platí, že premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plynie nie od mimoriadneho zosplatnenia, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie úveru (§ 103 OZ). V tu prejednávanvej veci žalobca ako veriteľ zosplatnil úver kvôli nezaplateniu splátky splatnej dňa 15.06.2018, ako to vyplýva aj z listu zo dňa 02.08.2018. Od splatnosti splátky splatnej dňa 15.06.2018 potom začala plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15.06.2021.

37. Žalobca podal žalobu na súde dňa 27.08.2021, teda až po uplynutí trojročnej premlčacej doby v prípade splátok splatných pred mimoriadnym zosplatnením, ako aj v prípade celého zvyšku zosplatneného dlhu. Keďže súd bol v zmysle § 54a OZ povinný z úradnej povinnosti prihliadať na nemožnosť vymáhať premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy, súd na uvedené prihliadol a z dôvodu premlčania nároku žalobcu vo výroku II. rozsudku žalobu vo zvyšku zamietol. Za premlčané považoval súd aj uplatnené zmluvné úroky a úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

38. K výkladu ustanovenia § 103 OZ súd dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/261/2017-51 zo dňa 23.01.2018, v ktorom odvolací súd vyslovil záver, že „podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. ... Vzhľadom na uvedené, bolo treba premlčanie žalobou uplatneného dlhu posudzovať v dvoch režimoch; pred zosplatnením uplynuté splátky každú osobitne odo dňa jej splatnosti a zvyšok dlhu, ktorý mal byť uhradený budúcimi splátkami odo dňa splatnosti tej, pre ktorú veriteľ uplatnil stratu splátok. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou odvolateľa, že premlčanie zosplatneného celého úveru (splátky splatné 20.10.2013 a nasl.) mal okresný súd posúdiť podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže v takom prípade, je potrebné aplikovať § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka“. Obdobne súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 26CoCsp/2/2020-91 zo dňa 25.11.2020, v ktorom odvolací súd uviedol, že „pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné vyčkať tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky v zmysle § 53 ods. 9 O. z. pred uplatnením nároku na zosplatnenie celej pohľadávky podľa § 565 O. z., čo znevýhodňuje veriteľa, avšak stalo sa tak z vôle zákonodarcu za účelom ochrany slabšej strany - spotrebiteľa.“

39. Sú dodáva, že ani v prípade, že by žaloba bola podaná včas, nebolo by možné jej vyhovieť, a to z nasledovných dôvodov.

40. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy). Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani termín konečnej splatnosti úveru. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, t.j. či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/130/2017 zo dňa 08.01.2018), ako aj presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Zmyslom uvedeného ustanovenia je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Rovnako v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), a síce údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keď tento údaj je v zmluve uvedený miniatúrnymi písmenami v časti V. Vyhlásenie klienta, a teda nemá ani formu riadneho dojednania. Najmä sa však tento údaj vzťahuje k úveru pri inej výške splátky ako dojednanej, a preto ho nemožno považovať za uvedený pre prípad úveru dojednaného medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. V zmluve nie sú uvedené ani náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) a y) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, keď tieto sú uvedené len v rámci časti V. Vyhlásenie klienta, a teda rovnako nemajú charakter riadneho dojednania. Údaj o RPMN sa pritom ani nevzťahuje na úver poskytnutý žalovanej, pretože vychádza z výšky prvej až predposlednej splátky 30,- eur a poslednej splátky 19,74 eura, hoci v rámci zmluvy sa účastníci dojednali na výške splátky 30,- eur. Z uvedeného vyplýva, že neboli uvedené správne predpoklady pre výpočet RPMN, čím nebola splnená náležitosť uvedeného ustanovenia, keďže RPMN musí byť vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy a tieto predpoklady musia byť uvedené. Okrem toho, RPMN nie je správne uvedená ani v prípade výšky splátok, z ktorých sa pri výpočte vychádzalo, keď v takom prípade by bola RPMN vo výške 28,12 %, a teda RPMN bola uvedená v neprospech spotrebiteľa (správny údaj by bol vyšší).

41. Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanej považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) a b) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca, ktorý je v konaní aktívne legitimovaný z dôvodu postúpenia pohľadávky od právneho predchodcu, by (v prípade včasného podania žaloby) nemal nárok na zaplatenie úroku ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovanej. Keďže žalovaná čerpala úver celkom 2.141,10 a na úver zaplatila celkom sumu 2.790,18 eura, vrátila celú istinu, a preto by bol aj z tohto dôvodu daný dôvod na zamietnutie žaloby.

42. Súd dodáva, že na vyššie uvedenom závere súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nič nemení skutočnosť, že išlo o revolvingový úver, keďže aj v takom prípade zákon trvá na uvedení všetkých náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ. V tejto súvislosti súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/215/2017-84 zo dňa 28.11.2018, v ktorom odvolací súd uzavrel, že z ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno vyvodiť, že by ustanovenie § 9 ods. 2 nebolo treba vzťahovať na revolvingový úver.

43. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

44. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

45. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

46. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

47. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

48. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

49. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd aplikoval ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP, keď žalobca procesne zavinil zastavenie konania v časti istiny 152,02 eura (zobral v tejto časti žalobu bez zavinenia žalovanej späť), pričom vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá. To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovanej voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%. Súd však žalovanej s poukazom na čl. 4 ods. 2 CSP a čl. 17 CSP nárok na náhradu trov konania vo výroku III. nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Súd má pritom za to, že v súlade s čl. 17 CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovaného uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. a), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.